

učitelská učebnice

Divíci 2

Člověk a jeho svět

**Pilotní
verze**

1 díl, září

FRAUS Klett

Obrázkové symboly použité v pracovní učebnici

ČTI, DÍVEJ SE, POZORUJ

HLEDEJ

POVÍDEJ, VYPRÁVĚJ, MLUV

POSLOUCHEJ

PIŠ

NAKRESLI, NAMALUJ, VYBARVI

NALEP SAMOLEPKY

ZAKŘÍŽKUJ, OZNAČ ZNAKEM, ŠKRTNI

ZAKROUŽKUJ, OZNAČ

SPOJ, PŘIŘAĎ K SOBĚ

TVOŘ, VYTVOŘ, VYROB

POČÍTEJ

HRAJ, ZAHRAJ SI

PODÍVEJ SE NA VIDEO

PŘEHRAJ SI NAHRÁVKU

VÝUKA VENKU

mezipředmětové vztahy (propojení s jinými předměty)

užitečné tipy do výuky

Zkratky předmětů:

ČJ – český jazyk a literatura, **M** – matematika, **AJ** – anglický jazyk, **ČJS** – člověk a jeho svět,
TV – tělesná výchova, **HV** – hudební, taneční a dramatická výchova, **VV** – výtvarná a filmová výchova,
PČ – polytechnická výchova a pracovní činnosti, **OSV** – osobnostní a sociální výchova

	strana v pracovní učebnici
1 Úvodní vyprávění z prázdnin	4
2 Vyprávění z prázdnin	7
3 Pravidla ve třídě a ve škole	8
4 Naše třída	10
5 Čas ve škole	12
6 Cesta do školy	14
7 Bezpečně nejen na cestě	16
Září venku	

Úvodní vyprávění z prázdnin

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (vyjadřování, porozumění, naslouchání)
- KOS (identita, empatie a porozumění druhým)
- KKU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KDI (digitální informace a data)

CÍLE HODINY

- Ž pojmenuje postavy ze školní zahrady a vybaví si, co o nich už ví z předchozího roku.
- Ž porozumí vyslechnutému příběhu o prázdninách Natálky a Vítky a uvede příklad prázdninového zážitku z textu.
- Ž popíše sám sebe prostřednictvím oblíbených věcí, zájmů nebo činností a vytvoří svůj portrét.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- obrázky Natálky, Vítky, Ely a Tea z U balíčku
- hlasovací karty
- Teova lupa ze Ž balíčku

Pozdrav

(1.–2. min)

E

- Ž se sejdou s učitelem v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U
- U přechází k uvedení tématu/vysvětlení první aktivity

Setkání s kamarády

(3.–10. min)

U

Forma: v lavici / na koberci, společná

Pomůcky: obrázky Natálky, Vítky, Ely a Tea

Průběh: U si připraví na tabuli postavičky kamarádů ze školní zahrady. Úkolem Ž je vzpomenout si na jejich jména. Mohou je napsat pod postavičky na tabuli.

TIP U schová postavičky do prostoru třídy. Nechá Ž pátrat. Když najdou, povídají si s U o tom, koho našli, a U napíše jméno.

TIP Pokud již U používá se třídou *Divíky* druhý rok, může nechat Ž, zda si vzpomenou na nějaké věci týkající se našich hrdinů.

Vítkovy a Natálčiny prázdniny

(11.–22. min)

Forma: v lavici /na koberci, společná

Pomůcky: pracovní učebnice, nahrávka v el. uč.

Průběh: U pustí nahrávku nebo přečte text:
Prázdniny skončily a Natálka se sešla s Vítkem to ráno, kdy opět začala škola. „Natálko, jaké jsi měla prázdniny?“ zeptal se Vítek.

„Moc hezké!“ usmála se Natálka. „Byla jsem s rodiči a sourozenci u moře. Poprvé jsem letěla letadlem!“

„Opravdu?“ divil se Vítek. „A nebála ses?“

„Trochu ano,“ přiznala se Natálka. „Ale pak jsem to nějak překonala. Po vzletu to bylo úžasné. Z okna jsem viděla malá auta, domy i mraky. V moři jsme plavali, potápěli se. Viděla jsem krásné rybičky. Se sourozenci jsme stavěli hrady z písku a sbírali mušle. Chtěli jsme, aby je maminka vzala domů, ale zjistili jsme, že se to nesmí. Nejvíce jsem si užila procházky na zmrzlinu.“

„To věřím, odpověděl Vítek. „Taky jsem jí snědl o prázdninách hodně.“

„A co se nejvíce líbilo tobě, Vítku?“ zeptala se obratem Natálka. „Nejlepší byl týden pod stanem,“ odpověděl Vítek. „Byl jsem tam s maminkou a bráškou. Chodili jsme na dlouhé túry po okolí, jezdili na kole. Večer jsme opékali buřty a poslouchali praskání ohně. V kempu byl bazén – i s tobogánem! Také jsem byl s babičkou a dědou na několika výletech.“ pokračuje ve vyprávění Vítek. „Nejvíce si pamatuji ten, jak jsme jeli do ZOO. Viděl jsem tam legrační opice. A taky velké slony, kteří ze svých chobotů stříkali vodu. Potom jsme byli na starém hradě. Prošli jsme si rytířský sál a vystoupili na hradní věž.“ „Tak to jsme měli oba krásné prázdniny,“ usmála se Natálka. „To ano,“ souhlasil Vítek. „A teď už se zase těším na školu, a hlavně na kamarády. Jee, podívej, Ela a Teo!“ Ani si nevšimli, že už jsou na školní zahradě a proto překvapeně zírali na své kamarády – skřítky.

Pozdravili se a Ela se děti zeptala: „Jaké jste měli prázdniny?“

Oba začali přes sebe povídat své zážitky. Teo je po chvíli přerušil, „Máte spoustu krásných zážitků, ale rozhlédněte se kolem, je tady spousta práce. Pomůžete nám, prosím?“ „Jasně, jdeme hned na to,“ vyhrkl nadšeně Vítek. „Ale než začneme, musíte poznat, co je tady nového,“ usmála se Ela.

Rozhlédni se po zahradě a pomoz najít, co je na zahradě nového.

Ž by měli objevit truhlu. U jim může napovědět. Společně diskutují o tom, co by v truhle mohlo být. U se dále ptá Ž Co jste objevili dalšího? (cestu z domečku Ely a Tea) Kam vede, kdo ji postavil?

TIP V el. uč. U použije prohlížení s nástrojem Teovy lupy, přiblíží tak Ž detaily na obrázku.

Vzpomínáme na prázdniny

(23.–28. min)

Forma: v prostoru třídy / na koberci

Průběh: Ž stojí v kruhu, nebo se pohybují volně po třídě.

U řekne *Letíme letadlem!* a ukáže, že mají Ž roztáhnout ruce a pohybovat se po třídě. U dá povel *Plaveme v moři!* a Ž napodobují plavání. *Jdeme na hrad!* a Ž pochodují s batohem na zádech. *Jsme v zoo!* a Ž předvedou zvíře podle vlastní volby. *Spíme pod stanem!* a Ž se schoulí do klubička. U volně střídá činnosti.

TOHLE JSEM JÁ,

Mám

(moje jméno)

Mám a vlasy.

Je mi let, narozeniny

slavím .

Do mé rodiny patří

.

Mám domácího mazlíčka? ANO/NE

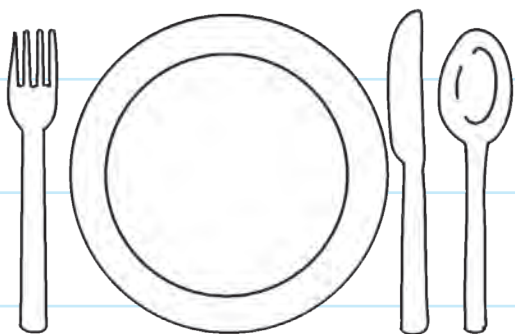
Moje oblíbená barva:

(můj portrét)

Moje oblíbené jídlo:

Moje oblíbené aktivity:

Až vyrostu, chci být

.

Tento školní rok chci zažít

.

Nejvíc se těším na

.

Tohle jsem já

(29.–42. min)

Forma: společná / samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: U klade Ž otázky a pomáhá jim přijít na věci, které mají oblíbené. Ž si doplňují svou stranu. Do rámečku s portrétem je možné použít fotografii (můžete se vyfotit školním fotoaparátem nebo tabletem).

TIP Pokud chce U věnovat sebezpoznání více času, připraví si pro Ž hru *Ela třídí*. Stačí ve třídě určit dvě místa pro odpovědi ANO × NE, případně použít hlasovací karty. U pokládá uzavřené otázky *Máš modré oči? Máš dlouhé vlasy? Máš rád fotbal? Máš ráda kočky?* apod.

Reflexe

(43.–45. min)

Forma: společná v lavici / v prostoru třídy

Pomůcky: hlasovací karty

Průběh: U dává Ž otázky, kterými reflektuje průběh vyučovací hodiny. Např. *Vyjel Teo o prázdninách k moři? Byla Natálka pod stanem? Mám ráda svíčkovou omáčku?* apod.

Vyprávění z prázdnin

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, naslouchání)
- KOS (identita, budování a udržování zdravých vztahů)
- KKT (kulturní kontext, kulturní identita a rozmanitost)

CÍLE HODINY

- Ž vypráví o svých zážitcích z letních prázdnin.
- Ž vnímá a definuje změnu režimu po návratu do školy.
- Ž respektuje názor ostatních.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- lapbook LÉTO ze Ž balíčku 1. ročníku
- hlasovací karty
- zvonek/triangl (předmět na znamení)
- pracovní list z U balíčku

Pozdrav

(1.–2. min)

- Ž se sejdou s U v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U
- U přechází k uvedení tématu / vysvětlení první aktivity

Nejlepší prázdninový zážitek (3.–15. min)

E

Forma: Ž sedí v kruhu

Pomůcky: lapbook LÉTO

Průběh: Ž sedí v kruhu se svými lapbooky. U vyzve Ž, aby si vybrali nejlepší zážitek z prázdnin, který mají v lapbooku. Postupně o tom v kruhu každý Ž hovoří.

T!P Mapy z lapbooku mohou posloužit jako první výzdoba třídy. V rámci wellbeingu ve třídě může tato výstava Ž pomoci se změnou režimu po návratu do školy.

Cvičení 1 – Prázdninový zážitek

(16.–26. min)

U

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, pastelky, pracovní list

Zamysli se nad svými zážitky z prázdnin. Jeden si vyber, chvíli přemýšlej o tom, jak ho nakreslíš, a pak ho namaluj do rámečku.

Průběh: Ž si vyberou jeden zážitek/činnost, který provázal jejich prázdniny. Ten namalují do připraveného rámečku. Na připravené linky napíší větu o tom, co namalovali. Pokud jsou někteří Ž hotoví rychleji, je možné nakopírovat a využít pracovní list, kam budou kreslit do rámečků další zážitky z prázdnin.

Prázdniny spolužáků

(27.–32. min)

Forma: pohyb po třídě

Pomůcky: pracovní učebnice, zvonek/triangl

Průběh: Ž si položí svou učebnici na lavici, z bezpečnostních důvodů zasunou židli k lavici. Na signál U si Ž vymění místo. U počká, než si všichni místo vymění, a poté dá znovu signál k výměně.

T!P U si nejprve se Ž domluví signál a pravidla pohybu po třídě. Činnosti vyzkouší na nečisto.

Prázdniny spolužáků – paměť

(32.–42. min)

Forma: v kruhu

Průběh: Ž si sednou do kruhu na koberec, postupně sdílí, co si zapamatovali. Ž řekne, jaký zážitek si zapamatoval a komu zážitek patří. Ten, komu patří, potvrdí nebo vyvrátí. A předají slovo dalšímu.

T!P Tento úkol může U rozšířit i do PČ či VV. Ž tak mohou namalovat, jak si podle vyprávění představují zážitek z prázdnin. Poté mohou zkusit přiřazovat ke jménům spolužáků.

Další dny se k obrázkům může U vracet a testovat tak, jak Ž funguje paměť. U může vybrat jeden obrázek a dát ho Ž do ranního úkolu, během kterého, komu patří.

Reflexe

(43.–45. min)

R

Forma: společná v lavici / v prostoru třídy

Pomůcky: hlasovací karty

Průběh: U dává Ž otázky, kterými reflektuje průběh vyučovací hodiny. Např. *Odevzdal/a jsi lapbook Léto? Podařilo se ti splnit letní výzvu? Dokážeš vybrat nejlepší zážitek? Pamatuješ si zážitek toho, kdo s tebou sedí v lavici? Pamatuješ si zážitek dalších spolužáků? Užil/a sis prázdniny?*

Poznámka pro U, kteří nepoužívali materiály Divíci – Člověk a jeho svět v 1. ročníku

Pokud U nepoužíval materiály Divíci – Člověk a jeho svět v 1. ročníku, je možné aktivitu zcela vynechat a se Ž jen povídat v kruhu.

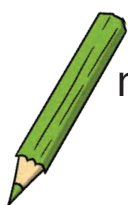
1. Nakresli obrázek, který vystihuje tvé prázdniny.

Pravidla ve třídě a ve škole

1. Vybarvi pravidla podle toho, jak vnímáš jejich důležitost.

Natálka si všimla, že po návratu z prázdnin je školní třída plná hluku. Půjčování věcí probíhá nezvykle často a bez zeptání nebo prosby. I Vítek pozoroval změnu, od začátku vyučovací hodiny se všichni překřikovali. Paní učitelka vlídně řekla: „Žáci moji, musíme to zkusit jinak.“ Zadala žákům, aby napsali pravidla, o kterých si myslí, že by to mohla zlepšit. Žáci je napsali na lísteček a připevnili na nástěnku. Vítek s Natálkou potřebují tvou pomoc. Vybarvi pravidla podle toho, jak vnímáš jejich důležitost.

nejdůležitější

méně
důležité

skoro
nedůležité

nedůležité/
nadbytečné

Hlásíme se o slovo.

Půjčené věci vracíme.

MLUVÍ JEN JEDEN.

Když si potřebuji
něco půjčit, musím
o to poprosit
a poté poděkovat.

**Na koberci
hrajeme fotbal.**

Třídím odpad. Staráme se o svou třídu.

DODRŽUJEME SLOVO.

Když je někdo smutný,
pokusím se ho rozveselit.

Zdravím, když někoho potkám.

Svačím na místě v lavici.

Mobilní telefon je
vypnutý a uložený
na správném místě.

Po chodbě chodím pomalu a bezpečně.

Pravidla ve třídě a ve škole

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKK (porozumění, naslouchání)
- KOS (vlastní wellbeing, identita, budování a udržování zdravých vztahů)
- KRP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž rozliší vhodné a nevhodné chování Ž.
- Ž se dokáže vůči nevhodnému chování vymezit.
- Ž vytvoří smlouvu o pravidlech chování ve třídě, podepíše ji a tak stvrdí, že bude pravidla dodržovat.
- Žák respektuje názor ostatních při tvorbě smlouvy.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- klubičko vlny / provázek (není součástí U balíčku)
- karty na hru *Ela třídí* z U balíčku
- hlasovací karty

Pozdrav

(1.–2. min)

E

- Ž se sejdou s U v kruhu
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U
- U přechází k uvedení tématu / vysvětlení první aktivity

Pavučina třídy

(3.–15. min)

U

Forma: Ž sedí v kruhu

Pomůcky: klubičko vlny / provázek

Průběh: Ž sedí v kruhu. U vezme klubičko, aktivitu představí Ž. U: „Víte, jak vypadá pavučina? Myslíte si, že je pevná? Společně budeme tvořit pavučinu pevných pravidel a hranic naší třídy. Každý, kdo dostane do ruky klubičko, řekne, které pravidlo považuje za nejdůležitější, aby nám všem bylo ve škole dobře.“ Poté pošle klubičko dál, každý Ž musí držet svůj kousek. U takto nechá projít 2–3 kola, až Ž přijdou na to, jak přidržel provázek. Tímto způsobem vytvoří pavučinu. U aktivitu ukončí tím, že řekne Ž, aby si zapamatovali, jak pevnou pavučinu vytvořili a jak pevná budou i jejich následující pravidla ve smlouvě. V rámci wellbeingu nechá U Ž pavučinu prohlédnout, prodýchat, užít si kouzlo situace.

TIP Pokud má U smlouvu z 1. ročníku, vezme ji do kruhu s sebou. Ž lépe půjde reflexe pravidel minulých.

Cvičení 1 – Listina pravidel

(16.–21. min)

Forma: samostatná / společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, pastelky

Průběh: Ž si v pracovní učebnici přečtou krátký text, který je uvede do situace v Natálčině a Vítkově třídě. Poté čtou napsaná pravidla. Jejich úkolem je rozřadit je podle toho, jak vnímají jejich důležitost. Zelená = nejdůležitější, žlutá = méně důležité, oranžová = skoro nedůležité, červená = nedůležité/nadbytečné pravidlo.

TIP Texty může U číst společně se Ž a jen je nechat, aby si vše vyznačili barevně. Pokud se U rozhodne vynechat následující aktivitu s pohybem, lze o každém pravidle diskutovat zvlášť ihned po přečtení. Nebo může využít hlasovací karty.

TIP Vlastní listinu si mohou Ž vyrobit v rámci VV či PČ. Všichni ji podepíší, mohou otisknout prst a vystavit ji na dobře viditelném místě. Dále se U může se Ž domluvit na tom, jak postihovat ty, kteří pravidla nedodržují.

Následující aktivitu lze vynechat, nemá vliv na průběh vyučovací jednotky.

Hra Ela třídí – Jak vnímám pravidla

(22.–30. min)

Forma: pohyb po třídě

Pomůcky: karty na hru Ela třídí

Průběh: U rozmístí na čtyři místa ve třídě jednu z variant připravených karet hry Ela třídí (buď karty s čísly 1 až 4, nebo karty s písmenky A až D). Vysvětlí Ž, že si po přečtení daného pravidla stoupnou ke kartě s barvou, kterou zvolili v pracovní učebnici. Ž se pohybují bez pracovní učebnice. U přečte pravidlo a Ž přejdou na místo s kartou odpovídající barvy. U může v průběhu provádět hodnocení nebo přidávat svůj komentář.

TIP U si může dělat rovnou přehled, která pravidla byla pro Ž nejdůležitější, a ta poté zařadit do třídní listiny pravidel.

Cvičení 2 – Jak se zachovám?

(36.–43. min)

Forma: společná/samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: Ž si prohlédne první obrázek. Přečte si komiksový rozhovor. Pokusí se doplnit vhodnou reakci. Tento postup opakuje u dalšího obrázku. Pokud se U rozhodne pro společnou realizaci activity, nechá Ž sdílet nápady vhodných reakcí na nevhodné chování.

TIP Pokud Ž napadnou podobné scénáře, mohou zahrát scénky/pantomimu.

Reflexe

(44.–45. min)

R

Forma: společná v lavici / v prostoru třídy

Pomůcky: karty ke hře Ela třídí

Průběh: U dává Ž otázky, kterými reflektuje průběh vyučovací hodiny. Např. *Potřebujeme pravidla? Je důležité se starat o pořádek kolem sebe? Mohu reagovat na ubližování ostatním? Víím, jak zareagovat, když se někomu děje nespravedlnost? Umím pozdravit?*

TIP U může využít ke zpětné vazbě karty Ela. Dá na dvě místa ve třídě zelenou a červenou kartu, pokládá otázky a Ž mění místa podle odpovědi (zelená = souhlas, červená = nesouhlas).

2. Oprav chování. Doplň správné reakce.

1. Prohlédni si obrázek a povídej o něm. Kdo je na obrázku?

2. Zahraj si na detektiva. Najdi někoho, kdo...

má modré oči

má sestru

má rád matematiku

má kudrnaté vlasy

má bratra

navštěvuje sportovní kroužek

nosí brýle

má babičku i dědu

navštěvuje umělecký kroužek

Naše třída

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KOS (identita, empatie a porozumění, budování a udržování zdravých vztahů)
- KKK (vyjadřování, porozumění, aktivní naslouchání)
- KRP (badatelství, kritické hodnocení, práce s informacemi a kritické myšlení)

CÍLE HODINY

- Ž zjistí a zapíše informace.
- Ž zapíše informace do grafu.
- Ž pracuje se zjištěnými informacemi.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- hlasovací karty

Pozdrav

(1.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO = dřep × NE = stoj, barevných pastelek atd.)

Cvičení 1 – Hra na detektiva – kdo je detektiv

(4.–6. min)

E

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Práce s obrázkem – U si se Ž povídá o detektivovi – nejznámějším detektivovi Sherlocku Holmesovi. *Co má detektiv často u sebe? Podle čeho se pozná? Co potřebuje dnešní detektiv? Které znáš detektivy?* Musí umět zjistit věci. Musí umět pozorovat a také se umět ptát. Dobrý detektiv zjistí víc, než nutně potřebuje. *Jsi dobrý detektiv?*

Cvičení 2 – Hra na detektivy

(7.–15. min)

U

Forma: pohyb po třídě

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž vycházejí z lavic, ptají se spolužáků. Cílem je najít do každého políčka v tabulce alespoň jedno jméno spolužáka, který splňuje dané kritérium. Ž se vrací do lavice a průběžně doplňují jména do tabulky v pracovní učebnici. Vhodné je zopakovat, co je řádek a co je sloupec. První sloupek je pouze pozorovací, Ž se nemusejí ptát.

Diferenciace ↑↓: U určí, kolik toho kdo zvládne. Někdo může doplnit celou tabulku, někdo třeba jen řádek.

Porada detektivů

(16.–22. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Průběh: U se Ž vyhodnocuje tabulku. Ověřuje, jestli je to pravda. Ptá se, jestli Ž zjistili něco navíc (jméno sourozenců, druh kroužku, kde bydlí prarodiče). U sumarizuje a se Ž zapisuje do tabulky. (např. Postaví se všichni, kdo ..., Přihlásí se všichni, kdo ...) Čísla doplňují do kroužků v tabulce.

Hra – Vymění si místo ten, kdo...

(23.–27. min)

Forma: společná v lavici / na koberci

Průběh: Uvolňovací aktivita – Vymění si místo ten, kdo...

U pracuje s výroky ze cv. 2. Aktivitu lze provádět v lavici nebo v kruhu na koberci.

Cvičení 3 – Graf

(28.–35. min)

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž doplňují do grafu. Vybarvují sloupce. U vede k práci s grafem – který sloupeček je nejvyšší, který vyšší než jiný. Proč to tak je?

Cvičení 4 – Práce s grafem (36.–41. min)

R

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž hledají pravdivé a nepravdivé výroky, kroužkují ANO/NE.

Zakončení

(42.–45. min)

Forma: na koberci

Pomůcky: hlasovací karty

Průběh: Ž reagují na otázky U. *Bavilo tě povídat si se spolužáky? Zjistil jsi o někom něco, co jsi nevěděl? Viš, co je to graf? Pracovalo se ti s ním dobře? Chtěl bys být detektivem?*

3. Vybarvi sloupečky podle toho, co jsi zjistil/a o své třídě.

15					
14					
13					
12					
11					
10					
9					
8					
7					
6					
5					
4					
3					
2					
1					
	nosí brýle	má bratra i sestru	má rád matematiku	navštěvuje umělecký kroužek	moje otázka _____

4. Zakroužkuj ANO nebo NE podle toho, co jsi zjistil/a.

Nikdo ze třídy nemá bratra i sestru.

ANO

NE

Všichni žáci naší třídy mají babičku i dědu.

ANO

NE

10 žáků naší třídy má rádo matematiku.

ANO

NE

Umělecký kroužek navštěvuje méně než 8 žáků.

ANO

NE

Více než 5 žáků ve třídě nosí brýle.

ANO

NE

1. Napiš, jaká je to část dne.

noc – večer – odpoledne –
poledne – dopoledne – ráno

snídaně,
cesta do školy

RÁNO

učíme se, trávíme
přestávky s kamarády

DOPOLEDNE

konec
vyučování

POLEDNE

jdeme do družiny,
máme kroužky

ODPOLEDNE

jsme doma, rodina
je pohromadě

VEČER

dobrou noc

NOC

2. Prohlédni si obrázky. Víš, co na nich je? Dopln větu. Viděl/a jsi nějaké podobné? Označ ✓ ty, které mají ciferník a ručičky.

Toto jsou **HODINY**.

Čas ve škole

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- KKU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KKK (porozumění, naslouchání)
- KRP (řešení běžných problematických situací)

CÍLE HODINY

- Ž zná denní režim.
- Ž pozná celé hodiny na ciferníku.
- Ž pracuje se školním rozvrhem.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- papírové hodiny
- hlasovací karty
- karty A4 k rozstříhání (Analogový a digitální čas)
- hra domino (Čas)

Pozdrav

(0.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO = dřep × NE = stoj atd.)

Hádanka

(4.–6. min)

Forma: v lavici

Průběh: U řekne Ž hádanky: *Běží bez nohou, chytit ho nemohou, a i když utíká, přece ho každý má.* (čas) *Vísí to a neví kde, bije to a neví koho, ukazuje to a neví kam, počítá a neví kolik.* (hodiny) Ž hádají, U návodnými otázkami pomáhá.

Cvičení 1 – Části dne

(7.–12. min)

Forma: samostatně / ve dvojicích v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Nejprve si prohlédni obrázky a řekni, co na nich vidíš. Potom doplň ke každému obrázku správnou část dne z nabídky.

Průběh: Ž si společně s U prohlédnou cvičení a podle vzoru doplní slova na linku do okénka. Jedná se o opakování z loňského roku.

Kontrola cvičení 1

(13.–17. min)

Forma: na koberci

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž jdou s učebnicí na koberec. Společně kontrolují obsahovou správnost. U se doptává: *Co ještě v tuto dobu děláte? Co v učebnici chybí? Na které kroužky chodíte?* (U vychází z aktivity z minulé hodiny.) U navede na další cvičení: *Jak poznáte, že máte jít do školy? Jak vědí rodiče, kdy vás vzít na kroužek?* (U směřuje Ž k odpovědi – podle hodin.) atd.

TIP Pokud má U čas, může využít přísloví k částem dne: *ranní ptáče dál doskáče, nechval dne před večerem, ráno moudřejší večera.*

Cvičení 2 – hodiny

(18.–23. min)

U

Forma: společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž si prohlíží hodiny, mluví o tom, jestli už je viděli nebo jestli je používají. U vysvětlí pojem ciferník a ručičky. Ž označí všechny, na kterých to vidí. U se může zastavit u přesýpacích a slunečních hodin.

VV, PČ – Ž mohou vyrobit improvizované sluneční hodiny. U ukáže jednoduše Ž princip. Za slunečného dne zapíchne U do země tyčku a ukáže Ž, že vrhá stín. U může ukázat, v kolik hodin kam vrhá stín. Na ČT Edu najde U příp. návod na výrobu slunečních hodin z papíru.

Práce s hodinami

(24.–28. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: papírové hodiny, el. uč.

Průběh: U ukazuje Ž hodiny (papírové nebo v el. uč.), zopakuje vysvětlení pojmů ciferník + velká a malá ručička

Cvičení 3 – ciferníky

(29.–34. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč., papírové hodiny

Podívej se, jaký je na hodinách napravo digitální čas, a pak do ciferníku domaluj malou ručičku tak, aby ukazovala stejný čas.

Průběh: Ž na cifernících ukazují celé hodiny. U může pracovat i s papírovými hodinami, na kterých Ž mohou nastavit čas. Propojují si s digitálním časem. Ž domalují malou ručičku do hodin v pracovní učebnici.

Procvičení látky

(35.–40. min)

R

Forma: na koberci

Pomůcky: karty A4 k rozstřihání (Analogový a digitální čas)

Průběh: U rozdá Ž kartičky. Ž hledají dvojice – analogový čas + digitální čas. Pak mohou kartičky položit na koberec, zamíchat, rozdat a znovu aktivitu zopakovat.

Varianta: Dvojice se vedle sebe seřadí tak, jak jdou hodiny za sebou.

Zhodnocení porozumění

(41.–45. min)

Forma: v lavici

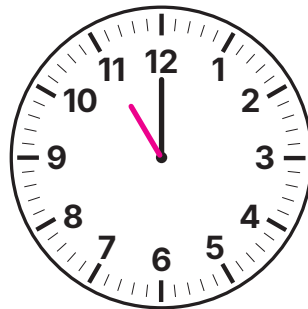
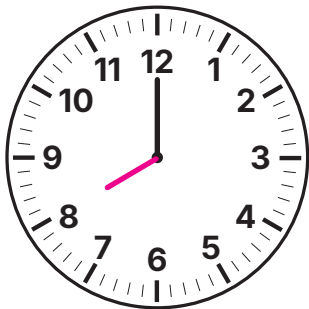
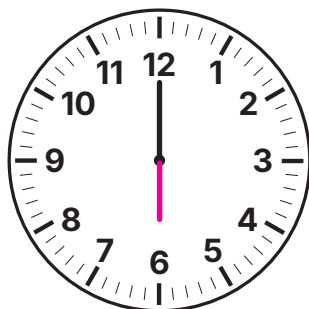
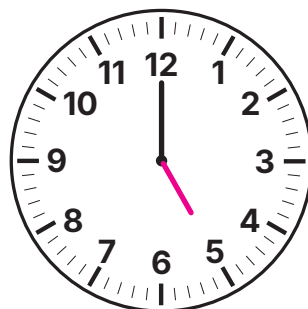
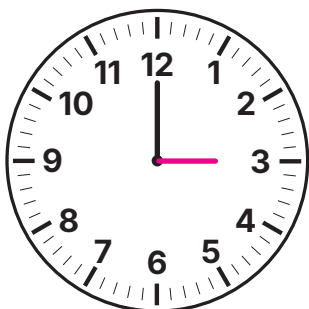
Pomůcky: hra domino (Čas)

Průběh: U klade otázky typu: *Kdo ví, co děláme dopoledne? Kdo ví, jak vypadá 5 hodin na ciferníku hodin? Kdo ví, kam ukazuje velká ručička v celou hodinu? Kdo ví, co ukazují hodiny?* Ž si vybarví horu podle počtu odpovědí, které znali.

TIP Pokud Ž už hodiny znají a zbude čas, mohou si zahrát domino (U může kartičky zalaminovat).

3. Dokresli malou ručičku tak, aby hodiny vedle sebe ukazovaly stejný čas.

4. Zábavný kvíz. Zakroužkuj písmeno, pod kterým se skrývá správná odpověď. Poté doplň zakroužkovaná písmena do věty.

1. Hodiny mají: ☐ Ž očička ☒ Č ručičky ☐ Ř nožičky

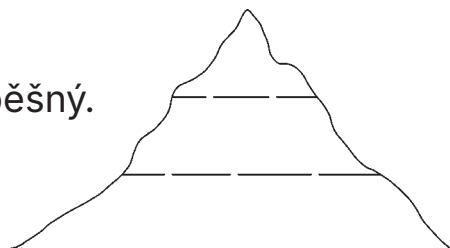
2. Co dělám ráno? ☐ E Jdu si lehnout. ☐ O Obědvám. ☒ A Vstávám.

3. Na ciferníku hodin chybí číslice ☒ S 0 ☐ T 1 ☐ V 2

Pomocí hodin měříme Č A S.

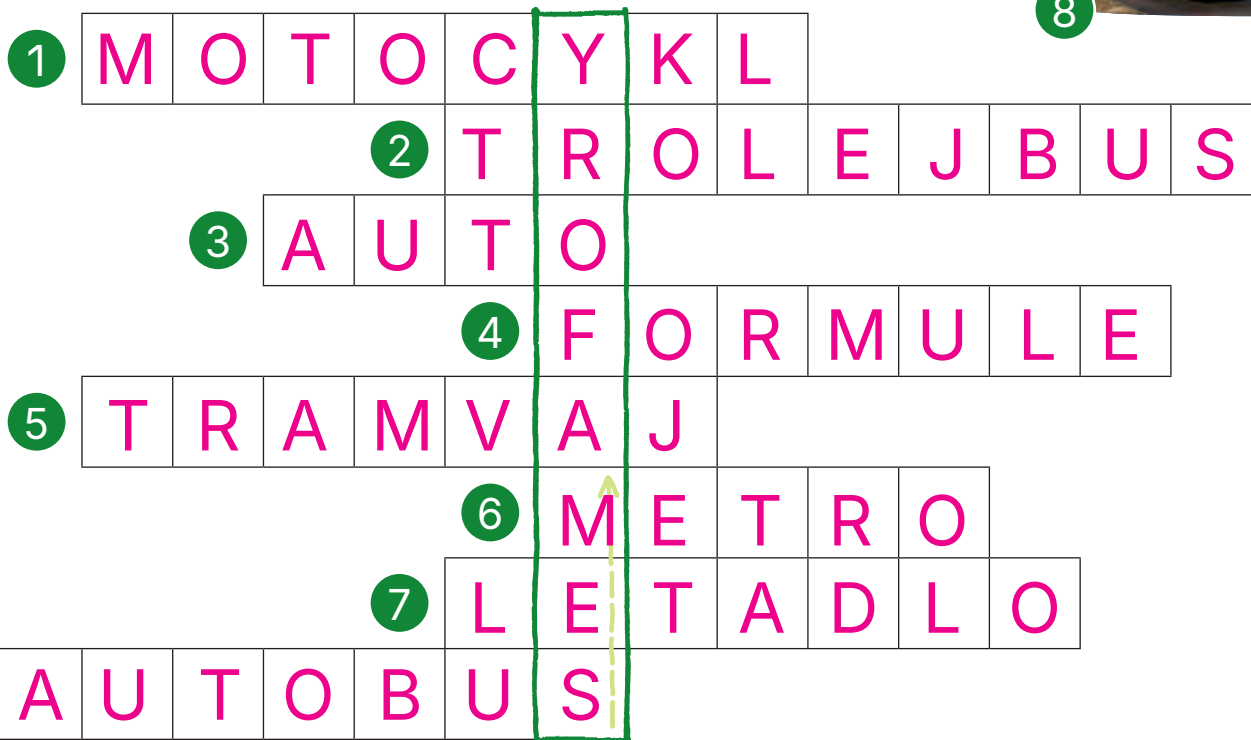
5. Vybarvi horu podle toho, jak jsi úspěšná/úspěšný.

Cesta do školy

1. Vylušti křížovku. Domaluj nebo dopiš další dopravní prostředky do rámečku.

Všichni účastníci provozu se musí řídit **SEMAFORY** a značkami.

Cesta do školy

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KKK (porozumění, naslouchání)
- KRP (řešení běžných problematických situací)
- KOB (odpovědné rozhodování a jednání)

CÍLE HODINY

- Ž pojmenuje dopravní prostředky.
- Ž přiřadí význam barev semaforů k pojmenování.
- Ž určí význam dopravních značek.
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- samolepky ze Ž balíčku
- obrázky z U balíčku (dopravní prostředky DO 005–036 a dopravní značky)
- hlasovací karty
- papíry na kreslení

Pozdrav

(1.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití karet na hlasování, pohybu na ANO = dřep × NE = stoj, barevných pastelek atd.)

Čím jezdíme do školy

(4.–7. min)

Forma: pohyb po třídě

Pomůcky: obrázky z U balíčku (dopravní prostředky) – DO 005–036

Průběh: Ž se pohybuje po třídě, dle otázek U je jejich úkolem postavit se k dopravnímu prostředku. U pokládá otázky: *Čím jsi dnes přijela do školy? Který dopravní prostředek máš nejraději? Je nějaký dopravní prostředek, kterým bys chtěl/a jezdit do školy? Je nějaký dopravní prostředek, kterým jsi nikdy nejel/a?*

TIP U může karty nechat po třídě rozvěšené a Ž mohou napsat v ČJ běhací diktát.

Cvičení 1 –

(8.–14. min)

Dopravní prostředky

U

Forma: samostatná/společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Nejprve si prohlédni obrázky a řikej, co na nich vidíš. Potom dopiš dopravní prostředky do křížovky podle čísel. Nakonec vyluští křížovku a doplň do věty správné slovo.

Průběh: Ž vyluští křížovku. Dle obrázku doplní název dopravního prostředku. Následně napíší tajenku do věty. U se Ž diskutuje: *Kdo je všechno účastník provozu?* (dopravní prostředky, cyklisté, chodci atd.) Následně mohou Ž dopsat či dokreslit další dopravní prostředky do volného rámečku (pokud křížovku Ž luštili samostatně, lze rámeček využít jako úkol pro rychlejší Ž). U může zopakovat i dělení dopravních prostředků dle místa pohybu (ve vodě, na souši, ve vzduchu, po kolejích).

Diferenciace ↑ Ž do rámečku napíše značky aut.

Diferenciace ↓ Ž nakreslí do rámečku jeden dopravní prostředek, který nebyl v křížovce.

Cvičení 2 – Semaforey

(15.–19. min)

Forma: samostatná/společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice, el. uč.

Pozorně si prohlédni obrázky s jednotlivými semaforey.

Potom spoj semafor se správným pokynem.

Průběh: U naváže na vyluštěnou tajenku. *Co jsou to semaforey? Kde je najdeme?* Ž opakují, co si pamatují z prvního ročníku. Na interaktivní tabuli si společně Ž s U zopakují význam barev na semaforu. Ž následně spojí obrázky s textem, kde jsou napsány jejich významy.

Hra s dopravními značkami

(20.–30. min)

Forma: ve dvojici/skupinová

Pomůcky: obrázky z U balíčku (dopravní značky), papíry na kreslení

Průběh: U naváže na tajenku ze cvičení 1. *Co dále pomáhá řídit dopravu kromě semaforů?* (dopravní značky) U se může zeptat Ž, zda nějakou značku znají, kde je nejbližší značka v jejich okolí. Poté Ž hrají hru s dopravními značkami. Jeden Ž nevidí na dopravní značku, ostatní dopravní značku vidí. Jejich úkolem je popsat, jak dopravní značka vypadá. Ž se dle popisu spolužáků snaží značku nakreslit a zkusit popsat, k čemu slouží. Následně si Ž společně s U dopravní značky pojmenují.

Cvičení 3 – Dopravní značky

(31.–40. min)

Forma: samostatná/společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž spojují dopravní značky s názvy. Následně Ž třídí dopravní značky do kategorií. Zde je několik tipů, U si aktivitu přizpůsobí dle úrovně třídy.

Třídění:

Dle barvy – Ž dělí na značky – bílý podklad a červený okraj, modrý podklad, červený podklad, jiné.

Dle tvaru – Ž kroužkují rozdílnými barvami značky kulaté, čtvercové, další.

Dle tvaru a barvy – Ž hledají značky trojúhelníkové s bílým podkladem a červeným okrajem, kulaté s bílým podkladem a červeným okrajem, modré a kulaté, modré a čtvercové/obdélníkové, jiné.

Dle významu – výstražné, příkazové, zákazové, informativní značky.

Cvičení 4 –

(41.–45. min)

Co si pamatujeme?

R

Forma: samostatná v lavici

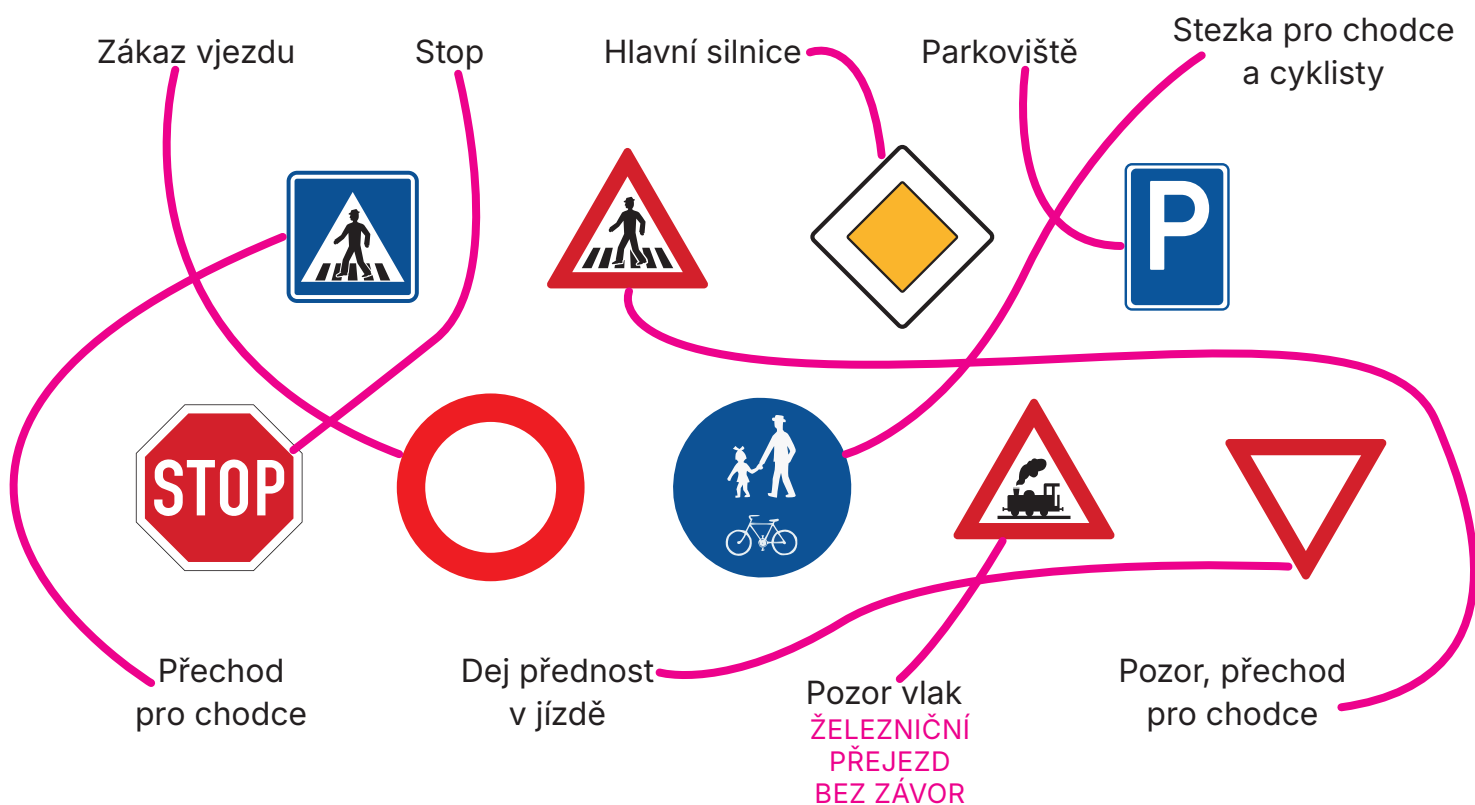
Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž odpovídají na otázky pomocí doplňování ANO/NE.

2. Spoj obrázek semaforu s jeho významem.

3. Spoj název se správnou dopravní značkou.

4. Co si pamatuješ? Napiš ANO/NE.

Mezi dopravní prostředky patří auto, letadlo nebo semafor.

NE

Chodci chodí na zelenou barvu na semaforu.

ANO

Auto musí zastavit na fialovou barvu.

NE

Kulatá značka s jízdním kolem a červeným okrajem znamená ZÁKAZ JÍZDNÍCH KOL.

ANO

Bezpečně nejen na cestě

1. Popiš obrázky. Do rámečku označ fajfkou vhodné chování, křížkem nevhodné chování.

Bezpečně nejen na cestě

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- KKK (Vyjadřování, porozumění, aktivní naslouchání)
- KOS (empatie a porozumění, budování a udržování zdravých vztahů)
- KOB (odpovědné rozhodování a jednání)

CÍLE HODINY

- Ž rozpozná vhodné a nevhodné chování v situacích týkajících se dopravy.
- Ž vyjmenuje důležitá telefonní čísla na IZS a kam se dovolá.
- Ž popíše, jak se zachovat v případě evakuace a invakace. (volitelné)
- Ž zhodnotí svou práci.

POMŮCKY

- pracovní učebnice
- el. uč.
- hudba (např. Auto nebo Holky z Polabí od Z. Svěráka)
- šifra (volitelné dle zvolené alternativy)
- hlasovací karty

Pozdrav

(1.–3. min)

- kontrola připravených pomůcek + pozdrav s U
- opakování z minulé hodiny dle potřeby U – např. 3 otázky/výroky (využití hlasovacích karet, pohybu na ANO = dřep × NE = stoj, barevných pastelek atd.)

Úvod do tématu –

Teo a Ela jedou na návštěvu (4.–12. min)

Forma: Ž sedí v lavicích, pracují individuálně

Pomůcky: el. uč.

Průběh: U přečte nebo pustí příběh o Teovi a Ele.

„Elo, Teo, ráda bych vás pozvala na návštěvu ke mně domů. S Vítkem jsme se domluvili, že budeme odpoledne jezdit na kole,“ příběhla jednoho slunečného dne Natálka po škole za skřítky. „Jupí, Teo, pojedeme na výlet,“ začala jásat Ela.

„Musíte mě ale dobře poslouchat,“ řekla Natálka, „bydlím dál od školy a budeme muset jet autobusem.“

„Jasně Natálko, uděláme všechno, co řekneš!“ slíbil Teo.

Ela a Teo si připravili batůžky s pitím, svačinkou, zkontrolovali, že zhasli všechna světla, že neteče voda, zamkly domeček, klíče si dobře uschovala Ela do batůžku a vydali se na cestu. Společně vyšli ze školní zahrady. Ela a Teo si raději vylezli Vítkovi a Natálce na ramena, trochu se báli aut kolem nich, a hlavně chtěli mít dobrý výhled. Když dorazili k přechodu pro chodce. Vítek a Natálka se zastavili.

„Proč zastavujeme?“ zvolal Teo.

Děti, víte, proč Natálka a Vítek zastavili?

U nechá Ž odpovídat.

„Musíme se dobře rozhlédnout, Teo, tady jezdí hodně aut, a i autobusy a není tu semafor – to znamená, že se musíš zastavit a rozhlédnout doleva, doprava a znovu doleva, abys zkontroloval, že nic nejede, a pak můžeš jít,“ řekl Vítek.

Na autobus museli chvíli čekat. „Zahrajeme si na hoňku!“ vykřikl Teo. „To nejde, Teo, když stojíš na zastávce, musíš být v bezpečné vzdálenosti od cesty a nesmíš si tu hrát

a běhat, aby se řidiči nelekli.“ Když autobus přijel, Natálka s Vítkem si stoupli vedle otevřených dveří a nejprve nechali vystoupit lidi z autobusu, poté všichni čtyři nastoupili a usedli se na sedadla. Ela s Teem pozorovali, co všechno se děje za okny. Najednou si Ela začala opravdu hlasitě zpívat. „Elo,“ oslovila ji Natálka potichu, „tady nesmíš takto hlasitě zpívat, jede s námi mnoho lidí a musíme na ně brát ohled.“ „Promiň, Natálko,“ řekla Ela, „to jsem si neuvědomila. Co ještě nesmíme v autobuse dělat?“ Děti, dokáže říct skřítkům, co se musí a co se nesmí v hromadné dopravě dělat?

U nechá Ž odpovídat.

Natálka začala povídat o všem, co jim říkala paní učitelka ve škole: „V autobuse, tramvaji, metru, trolejbusu nebo vlaku musíme sedět nebo se pevně držet, abychom nespádli. Když ale nastoupí někdo starší, paní, která čeká miminko, nebo někdo s nějakým zraněním, musíme jej pustit sednout. Nesmíme křičet, abychom nerušili ostatní cestující. Také bychom neměli jíst a musíme vždy cestovat s platným lístkem. Někde mohou děti cestovat zdarma.“

Jen co to Natálka dořekla, nastoupila starší paní.

„Pojďte si sednout,“ vyskočil hned Vítek.

„Děkuji, chlapče, jsi laskavý,“ poděkovala paní a sedla si na Vítkovo místo. Ten se teď pevně držel madla a usmíval se na skřítky. Přejeli sedm zastávek a vystoupili. Natálka bydlela v moc pěkném domečku. Děti i skřítky si odložili doma batůžky, pozdravili Natálčinu maminku a vyrazili na zahradu, kde už tatínek chystal dvě kola. Jedno pro Natálku a jedno pro Vítku. Skřítky jen koukali, když si Natálka a Vítek začali nasazovat helmy. Děti, vysvětlíte skřítkům, co musíme ohlídat, než vyjedeme na kole?

U nechá Ž odpovídat.

Teo s Elou zvědavě koukali na kola a pak zpátky na Natálku a Vítku. „Proč si dáváte ty helmy?“ zeptala se Ela.

„To je kvůli bezpečnosti,“ vysvětlil Vítek. „Kdyby někdo spadl, helma chrání hlavu. Bez helmy na kole nejedeme.“

„A než vyjedeme,“ doplnila Natálka, „musíme si kola pořádně zkontrolovat.“

„Zkontrolovat?“ podivil se Teo. „Co všechno?“

Natálka začala ukazovat: „Podívej, nejdřív brzdy – zmáčknu páčky a kolo se musí zastavit. Pak pneumatiky – nesmí být prázdné. Taky se podíváme na řetěz, jestli je na svém místě, a zkusíme, jestli drží řídítka a sedlo.“

„A nesmíme zapomenout na světla a odrazky, aby nás bylo vidět,“ dodal Vítek a zazvonil: „A taky zvonek, ten se hodí!

Když je všechno v pořádku, můžeme vyrazit. Ale máme pro vás překvapení. I vám jsme pořídili helmy, abyste byli v bezpečí.“ Vítek vytáhl z kapsy malinké helmy vyrobené ze skořápek od oříšků a dal je na hlavu Ele a Teovi. Skřítky si vylezli do kapsičky na řídítkách, aby měli dobrý výhled, a kola se pomalu rozjela po cestě za zahradou. „I teď si musíme dávat pozor,“ řekl Vítek.

„Na co?“ zeptal se Teo a vykoukl ven.

„Dodržujeme pravidla,“ odpověděla Natálka. „Jedeme vždycky vpravo, dáváme pozor na auta i chodce, a když chceme zatočit, ukážeme rukou, kam jedeme.“

Vítek zpomalil u malé zatáčky. „A taky nejezdíme moc rychle, hlavně z kopce nebo když je cesta mokrá.“

„A žádné koukání jinam!“ připomněla Natálka. „Musíme sledovat cestu.“

Najednou zazvonil Vítek na zvonek: „Cink, cink!“ Před nimi šla paní se psem.

„Aha,“ pochopila Ela, „zvoneček říká: Pozor, jedeme!“

„Přesně tak,“ usmál se Vítek. Když projeli kousek dál, zastavili na louce.

„Vidíte,“ řekla Natálka, „když dodržujeme pravidla a zkontrolujeme si kolo, je jízda bezpečná a hlavně zábavná.“
Teo se rozzářil: „To bylo skvělé! Já bych jel klidně až na konec světa!“
Ela se zasmála: „Hlavně s helmou a zkontrolovaným kolem!“

1. Co všechno skřítki zkontrolovali, než odešli z domečku?
2. Jak se chováme na přechodu?
3. Co se nesmí dělat na zastávce při čekání na autobus, vlak nebo tramvaj?
4. Vyjmenuj nejdůležitější pravidla pro chování v hromadné dopravě.
5. Co je potřeba zkontrolovat, než vyrazíme na kolo?
6. Jak se chováme při jízdě na kole? Řekni důležitá pravidla.

Následující aktivitu lze vynechat.

Pohybová aktivita

(13.–15. min)

Forma: pohyb ve třídě

Pomůcky: hudba

Průběh: U pustí píseň (např. Auto nebo Holky z Polabí od Z. Svěráka). Ž se volně pohybuje po prostoru. U zastavuje píseň, při zastavení říká dopravní prostředky z příběhu (autobus, auto, kolo) a úkolem Ž je znázornit to pomocí živého obrazu. Ž mohou spolupracovat i ve skupině.

Cvičení 1 – Vyber správné chování na obrázku

(16.–24. min)

Forma: v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Pozorně si prohlédni obrázky, na kterých Ela a Teo cestují. Potom označ fajfkou ty obrázky, kde se chovají správně a bezpečně. Naopak křížkem označ nevhodné chování.

Průběh: Ž popíší jednotlivé obrázky v pracovní učebnici. Následně se rozhodnou, zda je na nich vyobrazeno vhodné, či nevhodné jednání, a dle toho označí křížkem nebo fajfkou do připraveného rámečku.

Varianta 1:

DRAMATICKÉ ZTVÁRNĚNÍ

(25.–35. min)

Forma: skupinová v prostoru třídy

Průběh: Ž si společně připraví jednu scénku (buď jako živý obraz, nebo pantomimicky ztvární), která se odehrála na obrázku. Ostatní budou hádat, o který obrázek se jedná. Následně budou debatovat, jak se zachovat správně, popřípadě jestli se jednalo o správné chování.

Varianta 2:

EVAKUACE A INVAKUACE

(25.–35. min)

Forma: samostatná/skupinová v prostoru třídy

Pomůcky: šifra

Průběh: Ž dostanou do skupiny nebo samostatně šifru. Po rozluštění jim vyjdou slova EVAKUACE A INVAKUACE. U vysvětlí pravidla pro evakuaci a invakuaci v jejich škole. Obecné vysvětlení je zde:

Evakuace ze školy – při vyhlášení požárního poplachu ve škole se Ž řídí pokyny vyučujícího a po značené evakuační cestě bezpečně opustí školu (pro nic se nevracejí, nikam se neschowávají, nahlásí chybějícího spolužáka).

Invakuace ve škole – při invakuaci zůstávají Ž i U uvnitř budovy a nikdo nesmí ven. Cílem je ochránit osoby uvnitř před nebezpečím zvenčí. Ž okamžitě zůstávají ve třídě nebo se přesunou do nejbližší učebny k U, řídí se pokyny U a zachovávají klid, nevycházejí na chodbu ani neopouštějí budovu, mluví tiše a neruší ostatní.

Cvičení 2 – Dopln správné tel. číslo

(36.–42. min)

Forma: Ž samostatná/společná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Podívej se na jednotlivá auta a pak do rámečků napiš správné telefonní číslo.

Průběh: I přestože se můžeme řídit pravidly a dodržovat všechno potřebné, může se stát, že budeme muset zavolat policii, hasiče nebo sanitní vůz. U se Ž nejprve diskutuje o obrázcích – co tam vidí, v jakých případech voláme koho. Následně Ž doplní telefonní čísla do rámečků. U může využít jako nápovědu básničku z prvního ročníku nebo plakáty k důležitým telefonním číslům.

Cvičení 3 – hodnoticí

(43.–45. min)

pyramida

R

Forma: samostatná v lavici

Pomůcky: pracovní učebnice

Průběh: Ž vyplní hodnoticí pyramidu podle toho, jak naplnili cíle hodiny. U může využít otázky a podle toho, kolikrát Ž odpoví ANO, tolik pater pyramidy si vymaluje. Popřípadě hodnotí, jak zvládne učivo – PRAVIDLA CHOVÁNÍ V SILNIČNÍM PROVOZU A DŮLEŽITÁ TELEFONNÍ ČÍSLA. Ž vybarví tolik políček, na kolik si je v tématu jistý – (žádné vybarvené = ještě jsem si téma neosvojil/a, jedno políčko = částečně jsem si osvojil/a, dvě políčka = téměř jsem si osvojil/a, všechny tři políčka = úplně jsem si osvojil/a).

2. Dopiš důležitá telefonní čísla.

158

156

155

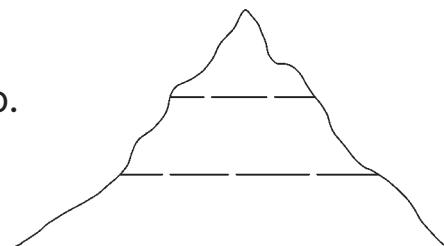
150

112

3. Zhodnoť, jak jsi zvládl/a dnešní učivo.

Září venku

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

- K KU (umění se učit, smysl a cíl učení)
- K KK (vyjadřování)
- K OB (aktivní občanství, participace)
- K OS (empatie a porozumění, budování a udržování zdravých vztahů)
- K RP (práce s informacemi a kritické myšlení)

CÍLE HODINY

- Ž aplikuje znalosti z lekcí o dopravě.
- Ž pojmenuje dopravní prostředky a některé dopravní značky.
- Ž vyjmenuje, co se nachází v okolí jeho školy (klíčové body, dopravní prvky).
- Ž hodnotí svou práci.

POMŮCKY

- DO 037–039 z U bal.
- obrázkové karty A5 (Dopravní značky) – k zobrazení / ke stažení v el. uč.
- Pátrací karty (2 varianty) – ke stažení v el. uč.
- hra Já mám, kdo má
- jednoduchý plán okolí školy
- PL Procházka po okolí

Hodina je koncipovaná jako lekce pro výuku venku. V lekci Ž aplikují naučené znalosti ze zářijových hodin o dopravě, jedná se o opakování. Hodinu lze vynechat, nenavazuje na ni žádná další lekce. Úvod a závěr je jednotný, následují aktivity, ze kterých si U může vybrat podle toho, co je pro jeho třídu nejvhodnější vzhledem ke složení, venkovním a časovým možnostem.

Úvod do tématu

(8 min)

E

Forma: individuální, pohyb ve vyznačeném prostoru

Pomůcky: DO 037–039 z U bal., obrázkové karty A5 (Dopravní značky) – k zobrazení / ke stažení v el. uč.

Průběh: Ž se pohybují ve vyznačeném prostoru, představují cokoliv, co se účastní provozu – auto, autobus, cyklista. U má barevná kolečka představující semafor. Na úvod aktivity Ž zopakují význam barev. Poté se pohybují, pokud však U zvedne červenou, musí se zastavit. Aktivita může být ztížená tím, že se na určitá místa přidávají karty značek, které se Ž učili. Pokud k nim Ž dojde, musí se řídit pokynem, který značka představuje. Po skončení aktivity Ž hádají, o čem se v dnešní lekci venku budou učit.

Obměna: Někteří Ž mohou představovat také chodce. Ti se pohybují pouze tehdy, když mají dopravní prostředky červenou.

T!P Pokud má U k dispozici větší plochu pro malování křídou, může nakreslit silnice, semaforey atd., vytvořit dopravní hřiště. Následně mohou Ž simulovat situace v dopravě a U je může společně se Ž dramaticky ztvárnit.

Varianta 1 – Pátrací karty

(10–20 min)

U

Forma: samostatná / ve dvojici, pohyb ve vyznačeném prostoru

Pomůcky: Pátrací karty

Průběh: Ž (dvojice) dostane Pátrací kartu. Jejich úkolem je hledat předměty z Pátrací karty. Hledání může probíhat několika způsoby: Ž pátrají po předmětech během společné procházky po okolí, úkolem je najít co nejvíc předmětů.

Ž mají za úkol počítat, kolik toho viděli. Ž zapisují, kde dané předměty viděli. Mohou si je zaznamenávat i do plánu okolí.

T!P Karty lze zalaminovat a psát na ně fixou na mazací tabulku. Mohou pak být používány opakovaně.

Varianta 2 – Co vidím, slyším, cítím... (20–30 min)

Forma: ve dvojici

Pomůcky: PL Procházka po okolí

Průběh: U nejprve Ž ukáže pracovní list, který budou na konci aktivity vyplňovat. Upozorní Ž, co všechno mají po cestě sledovat. Ž se mohou ve dvojici domluvit, kdo si co bere na starost. Jejich hlavním úkolem bude sledovat, co kolem sebe vidí, slyší a cítí. Mají se pozorně dívat po dopravních značkách, dopravních prostředcích, semaforech i přechodech. Jejich úkolem bude i počítat, kolik uvidí předepsaných prvků. Následuje kratší procházka v bezprostřední blízkosti školy. U průběžně Ž upozorňuje na důležité body z okolí (např. úřad, obchod, zastávka, nádraží, lékař...). Následně dvojice vyplní pracovní list – aktivitu mohou Ž udělat venku na klidném místě, popřípadě po návratu do školy. Dvojice poté pracovní listy porovnají a mohou společně vytvořit plán okolí školy, popřípadě informativní plakát, co všechno v jejich okolí je. Informace z PL se jim budou hodit do lekce k místu bydliště a tvorby lapbooku následující měsíc.

Varianta 3 – Procházka s úkoly

(20–40 min)

Forma: samostatná / skupinová

Pomůcky: plán okolí školy

Průběh: U ukáže Ž jednoduchý plán okolí školy a vysvětlí, že dnes budou „mapovat“ důležitá místa během procházky. Společně si řeknou, co je plán, jak zakreslit cestu, které důležité body cestou potkají. V plánu jsou vyznačeny důležité body jako škola, kostel, obchod a podobné. Ž mají za úkol vyznačit značky, přechody, semaforey a další možné informace, které jsou v okolí školy. Po návratu si Ž plány porovnají. Mohou vyznačit místa, kde musí být obzvláště pozorní.

T!P Dle možností lokality školy může U předem vymyslet symboly pro značky, které Ž potkají, např. křížek = Pozor, přechod pro chodce.

Varianta 4 – Já mám, kdo má

(10 min)

Forma: ve vymezeném prostoru

Pomůcky: hra Já mám, kdo má

Průběh: U předem vymezí prostor, kde mohou Ž stát. Každý dostane 1–2 karty podle počtu Ž. Ž řekne *Já mám...* a pojmenuje horní obrázek. Následně se zeptá *Kdo má...?* a přidá název druhého obrázku. Následně pokračuje Ž, který má daný obrázek. Pokračuje se až do konce.

Reflexe

(5 min)

R

Forma: samostatná

Průběh: U nakreslí křídou čáru, popřípadě ji vytvoří z klacíků nebo využije něco z okolí (patník, rozdělení cesty a trávy). U čte výroky, Ž mají za úkol si stoupnout vlevo = pokud souhlasí, uprostřed = pokud je to mezi a vpravo = nesouhlasí.

Venku se mi pracovalo dobře.

Poznám dopravní prostředky kolem nás.

Určím některé dopravní značky.

Vím, jak se chovat při přecházení.

Další výroky si U přizpůsobí dle vybraných variant práce.

učitelská učebnice

DIVÍCI 2

Člověk a jeho svět

pro 2. ročník základních škol

Mgr. Adéla Dufková, Mgr. Radka Horská, Mgr. Veronika Leberzahn Slabyhoudková
Učitelská učebnice (1. díl – září)

Fraus Klett, s. r. o.

Pobřežní 620/3, 186 00 Praha 8 – Karlín
info@fraus-klett.cz, www.fraus-klett.cz

Ilustrace: Monika Růžová, Zuzana Slánská

Obrazový materiál: Shutterstock

Nahrálo: ADK-Prague, Makovského 1338/18, 160 00 Praha 6

Grafická úprava, sazba a zlom: Helis s. r. o., Plavecká 4, 128 00 Praha 2

Tisk: D.R.J. Tiskárna Resl, s. r. o., Sokolská 1341, 547 01 Náchod

1. vydání